Esimesena maailmas: Häirekeskuses töötab pea kõigilt androidtelefonidelt 112-le helistaja täpne positsioneerimine

10 aastat tagasi - 26.07.2016 Autor: AM

Eesti Häirekeskus võttis kasutusele nutitelefoniga hädaabinumbrile 112 helistajate täpsema positsioneerimise lahenduse, mis annab päästekorraldajale võimaluse abivajaja asukoha senisest paremaks ja kiiremaks määramiseks ning kiirabi, päästjate ja politsei kiiremaks kohalejõudmiseks.

Nüüd saab Häirekeskus androidtelefonilt helistaja asukoha enamikel juhtudel kuni 50-meetrise raadiusega. Uus lahendus kasutab tehnoloogiaettevõtte Google ja telefonitootja Sony pakutavaid positsioneerimislahendusi. Eestis võeti uus täpsem positsioneerimine esimesena maailmas kasutusele täies mahus – see on Eesti elanikele kättesaadav pea kõigis Android operatsioonisüsteemiga nutitelefonides. Vaata ka Google´i blogipostitust sel teemal.

Uus täpsema positsioneerimise meetod kasutab nutitelefoni GPS-i, Wifi või mobiilsidemasti asukohaandmeid ning tekstisõnumi edastamist. Kui inimene helistab hädaabinumbrile 112 Android operatsioonisüsteemiga nutitelefonilt, käivitab nutitelefon automaatselt asukohateenused ja edastab helistaja asukohaandmed tekstisõnumiga Häirekeskusele, mis kuvatakse hädaabikõnega samaaegselt digikaardil päästekorraldaja arvutis. Helistaja asukoha tuvastamine käivitub vaid siis, kui inimene helistab hädaabinumbrile 112. Lahendus on loodud sihipäraselt hädaabiteenistustele ning mingiks muuks otstarbeks inimese asukohta jälgida ei ole võimalik. Eesti elanikele on täpsem positsioneerimine kättesaadav ja aktiveeritud kõigis Androidi operatsioonisüsteemiga nutitelefonides, mis on toodetud alates 2011. aasta algusest. Sideettevõtjate andmete kohaselt on neid telefone praegu umbes 40% kõigist mobiiltelefonidest.

Häirekeskuse esmastel andmetel annab uus positsioneerimise lahendus enamikel juhtudel helistaja asukohaks kuni 50 m raadiusega ala. Mõnel juhul on asukoha raadius olnud ka 3 meetrit. Kuigi päästekorraldaja peab ka uue lahendusega saadava väiksema asukoharaadiuse puhul helistajaga asukoha üle täpsustama, võib täpsem positsioneerimisala tunduvalt vähendada hädaabikõnes asukoha selgitamiseks kuluvat aega ning hoida kokku elutähtsaid sekundeid abi saamisel.

„Uus ja täpsem helistaja asukoha tuvastamine on oluline edasiareng hädaabiteenuses nii Eestis kui ka Euroopas ning omab suurt tähtsust abivajaja kiiremaks leidmiseks,“ rõhutas Häirekeskuse peadirektor Janek Laev. „Oleme abivajaja asukoha määramisel jõudnud uude etappi ning loodame, et koostööpartnerite abiga jõuab täpsem positsioneerimine ajapikku võimalikult paljude inimeste mobiiltelefoni. Kriisiolukorras hädaabinumbrile helistaja küsitlemine tema asukoha selgitamiseks ei tohi võtta liigselt aega ja tekitada lisapingeid. Häirekeskuse soov ja inimeste põhjendatud ootus on olnud, et positsioneerimine muutuks täpsemaks, seepärast asusime Häirekeskuse eestvõttel otsima uut lahendust helistaja asukoha tuvastamiseks,“ ütles Janek Laev.

Senine Häirekeskuses ja pea kogu Euroopas kasutusel olev mobiilimastide põhine positsioneerimine annab helistaja positsioneerimise täpsuse sõltuvalt mastide tihedusest ning hajaasustuses võib positsioneerimisala raadius ulatuda kilomeetriteni. Ebapiisav 112-le helistaja positsioneerimise täpsus ei vasta ühiskonna ootustele ning hädaabikõnes kaotatakse asukoha selgitamisele väärtuslikku aega.

Täpsema positsioneerimise rakendamiseks on Häirekeskus teinud koostööd tehnoloogiaettevõttega Google, mobiiltelefonide tootjaga Sony Mobile Communications, Siseministeeriumi infotehnoloogia- ja arenduskeskusega (SMIT), Eesti sideettevõtjatega Telia, Elisa ja Tele2 ning Euroopa Hädaabinumbri Assotsiatsiooniga (EENA). Google ja Sony tegid koostööd Ühendkuningriigi ja Eestiga. Eestis rakendati Google’i Android operatsioonisüsteemi põhine lahendus täies mahus esimesena maailmas. „Nüüd nii Eestis kui ka Ühendkuningriigis töös olev hädaabinumbrile helistaja täpsem positsioneerimismeetod on andnud meie koostööpartnerite hinnangul väga täpseid tulemusi. Tegutseme aktiivselt lahenduse kasutuselevõtmiseks kogu maailmas, et androidtelefonide omajad saaksid hädaabinumbrile helistades kiiremat abi,“ ütles Google’i tootejuht Akshay Kannan.

Arendustööd Häirekeskuse infosüsteemides helistaja asukoha digikaardil kuvamiseks tegi SMIT. SMITi pääste ja hädaabivaldkonna juht Aivo Riisenberg ütles, et SMITi roll oli kogu tehnoloogilise lahenduse terviklik väljamõtlemine ja loomine. „Peamine ülesanne oli sobitada uus positsioneerimislahendus Häirekeskuse tehnoloogilisse platvormi selliselt, et abivajajate asukohad oleksid päästekorraldajale kaardil selgelt arusaadavad.“ Riisenbergi sõnul sai Häirekeskus lahenduse täies ulatuses maailmas esimesena kasutusele võtta just seetõttu, et Eestis on üks üleriigiline Häirekeskus, üks hädaabinumber 112 ja SMITi poolt loodud hädaabiteadete menetlemise infosüsteem.

Riisenbergi hinnangul on helistaja täpsem positsioneerimine näide sellest, kuidas infotehnoloogia aitab turvalisust luua. „Lahendus on turvalisuse vaates ülioluline. 112-le helistades on kaks eluliselt väga tähtsat asja – aeg ja helistaja asukoht. Loodud positsioneerimislahendus töötab mõlema kasuks, lühendades täpsema asukoha kaudu inimese aitamiseks kuluvat aega. See omakorda tagab inimestele varasemast veelgi suurema turvatunde,“ ütles Riisenberg.

Häirekeskuses jääb kasutusse ka senine mastipõhine helistaja positsioneerimine. See tähendab, et kõikidelt telefonidelt 112-le helistajad positsioneeritakse, vahe on positsioneerimise täpsuses ja asukoha täpsustamiseks vajaminevate lisaküsimuste hulgas. Kui helistajal on Android operatsioonisüsteemiga nutitelefon, milles on täpsema positsioneerimise lahendus, läheb asukoha selgitamisele suure tõenäosusega vähem aega. See on oluline eeldus kiiremaks abi saamiseks.

Eestis on alates 2015. aasta veebruarist kasutusel üks hädaabinumber 112, millelt saab kutsuda kiirabi, päästjaid ja politseid. Inimeste teadlikkus ühest hädaabinumbrist 112 on kõrge ning 90% Häirekeskusesse helistajatest valib politsei kutsumiseks numbri 112. Kuid 10% helistab politsei abi vajades veel endisele numbrile 110. Kuigi 110-le helistajad suunatakse täna veel automaatselt numbrile 112, ei rakendu 110-le helistajatele uus täpsema positsioneerimise süsteem. Seega on uus ja väga oluline põhjus numbri 110 kasutamisest täielikult loobuda, sest vaid numbrile 112 helistajad saab uue lahendusega täpsemalt positsioneerida.

Lisainfo Google’i blogis ja EENA veebis.

- Uudised

- Androidiblog
- Mobiiltelefonid

- Turvalisus

Pilt

